

دخان دادام

جان دادام باي بولغىلى قستۇردى پەش،
چاپتى تىنماستىن، قىسىپ قولىتۇققا كەش،
شۇسىياقى خۇددى جەمشت ، لە يلىۋەش،
دەيدۇ ، ئۇسسسام خامنىمدىن كاتتاچەش،
چەش ئۇسسيالماي شۇنچە ھەيران، كۆڭلى غەش

كۆڭلى غەش، ئىخلاسى غەشلىكتىن نېرى،
ئاقىدۇ دەريا بولۇپ ماڭلاي تېرى ،
ئەمما ئاق تەرتوكسىمۇئامەت يېرى ،
ئۆتىدۇ ئەگپ ئۇنى بايلىق پېرى،
قۇرت غازاڭ يەپ، غۇزا تۇتماس ساپلا ئەش

ئېست، دادم يۈرسە پالاقشىپ، بىزنى دەپ،
ئەمدى يوقسۇزلۇققا ئەگمەي، تىزنى - دەپ،
يوق قلاي نامرات دىگەن ئەندىزنى دەپ،
بولسا باي ھەرقانچە، رۇخسەت، ئىزنى، دەپ،
نە ئۈچۈن ئوت ياقسا، ئىس پۈركۈيدۇ مەش؟

ئۇئەمەس ياۋقاۋ، ھۇرۇن، دىتسىز كىشى،
تەندۇرۇس، بەردەم، تۈزۈك ئەقلى - ھۇشى،
قانچە پەرۋاز قىلسىمۇ تەدبىر قۇشى،
ئىلگىرى باسمايدۇ، تاڭ، ھەچبىر ئىشى،
شۇنچە ئىشچان ئەرتۇرۇپ ھالى بۆلەش

تالدا، مالدا، شالدا بەرکەت - دەپ دادام،
باغ ياساپ تۆتچۆرسىگە سوقتى تام،
تىكتى ئالما، تەك، ئۈزۈم، ئەنجۈر، بادام،
توۋا، كۈزدە ئاۋۇ قۇرتلۇق، ماۋۇ خام،
ياما شاپتۇل ئۇلغانتى، چىقتى ئەش

باي بولۇشنى ئىستىسەڭ بوداقچى بول -
دەپتىكە ندەپ، چارۋا باقتۇق قولمۇ - قول،
چىشى ساغلىق بەش ئېنىق، ئوتمۇ مول،
يوق بۇغازمال، بۇقسىر لار ئەتتى گول،
بىرسى قالدى بىر، يەنە شۇ بەشى بەش

تالدا ،مالدا بىزگە تەلەي باقتى كەم ،
شالدا نەپ تەگسە ئەجەپئەمەس ئەمدى دەپ ،
مايسا تىكتۇق شۇنچە رەتلەپ سەپمۇ سەپ ،
ئولتۇرۇپ ،قوپساق چۈشەپتۇق بەتتە يەپ ،
بەتتە نەدە شال سېرىغداپ بولدى لەش
باغ دىگەن باغۋەن قولدا باغ ئىدى ،
چەشمە دىخاننىڭ پىرىدە تاغ ئىدى ،
چارۋا چۇپان باقسا لوقگۆش ،ياغ ئىدى ،
ئەمما باغ ،تاغ ،ياغنى دايم زاغ يىدى ،
قالدى نەپسىز ھەرىيلى قىلغان كۈرەش

جان دادم ئېيتتى ماڭا ئىش پەنتىنى،
بىلگۈچى، چاق مۇنتى مېھنەت قەنتىنى،
قىسمىتىم، ئەجرىمگە چاقلاپ پالتىنى،
مازغىدى رىسقىمغا تالىق مانتىنى،
ئېيت سەۋەپ نەدە؟ قېنى بۇ سىرنى يەش

ئېيت نىچۈن توغماي قىسر قالدى كالا،
ئېيت نىچۈن شال مايسىسى بولدى ئالا،
ئېيت نىچۈن ئەرزىم تولا، قەرزىم تولا،
ئېيت نىچۈن يول كەڭ، بىراق، بەختىم چالا،
ئېيت نىمىشقا پۈتىنىمۇ قىستايدۇ كەش

ئاھ، دېھقان بولماق نىمانچە تەس بۇدەم،
بىز ئىگىزلىك ئىستىگەنچە پەس بۇدەم،
سەيسە، ئالۋاڭ قىلدى خامۇش، مەس بۇدەم،
مەن بۇھالدىن شۇنچە ھەيرانۇ-ھەس بۇدەم،
دىلى ئەزدى، مانتا كۆرمەي قەرز تۆلەش

يىلدا يۈزكۈندىنمۇ جىق ئىش كارىنى،
سرتقا قىلدۇق، سرتقا چاپتۇق بارىنى،
ساتمىساق كىگىزۈكەتمەن، ئارىنى،
ئالغىلى پۇل يوق، يۇپۇقنى، دارىنى،
قالدى ئەمدى ساتمىغان شۇ دوپپا، كەش

قەرنى مايماق سالسا ، ئالسا قاش پۇلى ،
تېرىماپسەن دەپلا ئالسا ماش پۇلى ،
ھەممىدىن جىقتۇر شىغل ، قۇم ، تاش پۇلى ،
تەگمىسەنەخ قولغا پاختا ، ئاش پۇلى ،
بۇمۇ پەرمان دەپ قۇلاق كەس ، كۆزنى تەش

ۋا دەرىخا دەتنى ئېيتماي بولمىدى ،
يۈك ئېغېر بولغاچقا دېھقان باي بولمىدى ،
قامچا تەگدى ، گەردىسەك ۋاي بولمىدى
شۇڭا يانەپ ، ياكى قول ماي بولمىدى
كىم ئۇ قىزغانغان رىسقتىن ؟ ياغۇ پەش

مەن دىدىم ئېيتقانلىرىڭ مىڭنىڭ بىرى،
بۇ ئەمەس تالاي كىشى قىسمەت سىرى،
ھالسىراتتى بەر، يەنە بەرنىڭ سۈرى،
سۈركى ئۇ، يەرلىك نىزامنىڭ چاڭ-كىرى،
كىردە داتلاشقا چىقاڭ، تەشمەس دىرەش

جان دادا نىشىقا يۈرگەي ئەرمىز،
تۈنۈگۈندە قالدى كۈرمىڭ جەۋرىمىز،
چۈنكى يۈزلەندى بازارغا دەۋرىمىز،
بىزغۇ بىز، يايىرايدۇ ھەتتەنەۋرىمىز،
ئەمدى چاپماق يوق پىلان دەپ، يەرمىكەش

بەلنى باغلاپ ئەمدى ئىشلەيمىز تازا،

ھۇرۇن كىشى قول شۈمۈپ ئاچسۇن ھازا،

توڭ ئىرىپتە بول بالام ئىشتا ئۇزا،

بولسا ئەل بىزدىن رىزا، ئاللا رىزا،

ھىچ ياراشمىدۇ دىخانغا ناز-كەرەش

ئەسلىدىن ئوبدان كەسپ دىخانچىلىق،

بار جاپاسى، راھىتى چىلىق - چىلىق،

ئەي زامان سەن كۆر، دىخان ئەركىن بېلىق،

ئۆستۈرۈپ قوينىڭدا، پەرۋىش قىل سىلىق،

شۇ دادام يۈرمىسۇن چۇ، كۆڭلى غەش